

Evaluatie van de richtlijn inzake het hergebruik van overheidsinformatie (richtlijn overheidsinformatie)

Velden met een * zijn verplicht.

Openbare raadpleging ten behoeve van de evaluatie van de richtlijn inzake het hergebruik van overheidsinformatie (richtlijn overheidsinformatie)

Over deze raadpleging

19 september 2017 tot en met **12 december 2017**

Beleidssterrein: Digitale economie en samenleving

Reacties op deze raadpleging

Na afloop van de raadpleging zal de Commissie de reacties snel bekendmaken.

Resultaten

Na afloop van de raadpleging zal de Commissie een samenvatting van de reacties bekendmaken. De resultaten daarvan zullen in aanmerking worden genomen in het kader van de evaluatie van de richtlijn overheidsinformatie.

Contact

Indien u vragen of problemen heeft met betrekking tot deze openbare raadpleging, kunt u contact opnemen met: CNECT-PSI-REVIEW-CONSULTATION@ec.europa.eu (mailto:CNECT-PSI-REVIEW-CONSULTATION@ec.europa.eu)

Doelgroep

Alle belanghebbenden, waaronder overheden, houders en gebruikers van overheidsinformatie, commerciële en niet-commerciële hergebruikers, deskundigen, academici en burgers, worden opgeroepen een bijdrage te leveren.

Achtergrond en doel van de raadpleging

De Commissie lanceert een openbare raadpleging met het oog op de evaluatie van de richtlijn inzake het hergebruik van overheidsinformatie (richtlijn overheidsinformatie). Zoals vermeld in de tussentijdse evaluatie van de uitvoering van de strategie voor de digitale eengemaakte markt (COM(2017) 228 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1499170241070&uri=CELEX:52017DC0228>)), bereidt de Commissie momenteel, om de doelstellingen van de strategie op het gebied van de data-economie te halen, een initiatief voor met betrekking tot de toegankelijkheid en het hergebruik van openbare en door de overheid gefinancierde gegevens en onderzoekt zij tegelijkertijd verder het probleem van gegevens in particulier bezit die van algemeen belang zijn.

Richtlijn 2003/98/EG (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0098-20130717&from=EN>) inzake het hergebruik van overheidsinformatie is een kernelement van de Europese strategie om overheidsgegevens open te stellen voor gebruik in de economie en om maatschappelijke doelstellingen te bereiken. Deze richtlijn is in juli 2013 gewijzigd door Richtlijn 2013/37/EU (richtlijn overheidsinformatie) en moedigt de lidstaten aan zo veel mogelijk materiaal in het bezit van openbare lichamen (overheidsinstanties) beschikbaar te stellen voor hergebruik, om transparantie, op gegevens gebaseerde innovatie en eerlijke mededinging te bevorderen.

De Europese Commissie geeft het startschot voor de evaluatie van de richtlijn overheidsinformatie, en voldoet daarmee aan de in artikel 13 van die richtlijn vervatte verplichting, en bevordert daarmee tegelijkertijd de verwezenlijking van de doelstellingen van de strategie voor de digitale eengemaakte markt op het gebied van de data-economie.

De vragen van deze online raadpleging hebben betrekking op zowel de beoordeling van de uitvoering van de huidige richtlijn als de problemen, doelstellingen en opties voor de toekomst.

INFORMATIE OVER UZELF

*U mag de vragenlijst beantwoorden in een van de 24 officiële talen van de EU. Laat ons weten **in welke taal u antwoordt**:

- Bulgaars
- Kroatisch
- Tsjechisch
- Deens
- Nederlands
- Engels
- Ests
- Fins
- Frans
- Iers

Wen
Stan
Toeg

Tal
[NL]

Nut
Dire
sect
lex.e
cont
uri=C
2013
Web
(http
singl
legis
infor
Ince
(http
regu
2017

Cor
CNE
COM
eu (r
REV
COM
eu)

Dow

- Duits (/eusurvey/home/welcome/runner) Alle openbare enquêtes (/eusurvey/home/publicsurveys/runner)
- Grieks
- Hongaars
- Italiaans
- Lets
- Litouws
- Maltees
- Pools
- Portugees
- Roemeens
- Slowaaks
- Sloveens
- Spaans
- Zweeds

Login (/eusurvey/auth/login/runner) | Help ↕ | Language ↕

*** Publicatie van uw reactie:**

Let op: ongeacht de optie die u kiest, kan iedereen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1049/2001 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R1049>) inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, om toegang tot uw reactie verzoeken.

(<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R1049>)

- Mijn reactie mag worden gepubliceerd met mijn persoonsgegevens (Ik ga akkoord met de publicatie van alle gegevens in mijn bijdrage, geheel of gedeeltelijk, inclusief mijn naam of de naam van mijn organisatie, en ik verklaar dat niets in mijn antwoord onwettig is of inbreuk maakt op de rechten van een derde partij op een wijze die publicatie in de weg staat).
- Mijn reactie mag worden gepubliceerd zonder de informatie die ik heb verstrekt in de antwoorden op de vragen over mijn naam, registratienummer en e-mailadres, of die van mijn organisatie (Ik ga akkoord met de publicatie van alle andere informatie die ik heb verstrekt, geheel of gedeeltelijk (inclusief eventuele citaten en standpunten). Ik verklaar dat niets in mijn reactie onwettig is of auteursrechten van derden schendt op een wijze die de publicatie ervan verhindert.
- Gelieve mijn bijdrage vertrouwelijk te houden. De bijdrage zal niet worden gepubliceerd, maar zal intern bij de Commissie worden gebruikt.

*U antwoordt:

- als burger.
- namens een organisatie die de belangen van haar leden vertegenwoordigt.
- namens een overheidsinstantie.
- namens een bedrijf.
- andere.

*Voornaam:

maximaal 200 teken(s)

Arie

*Achternaam:

maximaal 100 teken(s)

Scheer

*E-mail:

maximaal 200 teken(s)

Arie.Scheer@minbzk.nl

*Naam van uw organisatie:

maximaal 200 teken(s)

ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

*Website van uw organisatie:

maximaal 200 teken(s)

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-binnenlandse-zaken-en-koninkrijksrelaties>

*Contactgegevens van uw organisatie (adres, telefoonnummer, enz.):

maximaal 300 teken(s)

*Waar is uw organisatie gevestigd of wat is uw nationaliteit (indien u als burger antwoordt)?

- Europees / internationaal
- Oostenrijk
- België
- Bulgarije
- Kroatië
- Cyprus
- Tsjechië
- Denemarken
- Estland
- Finland
- Frankrijk
- Duitsland
- Griekenland
- Hongarije
- Ierland
- Italië
- Letland
- Litouwen
- Luxemburg
- Malta
- Nederland
- Polen
- Portugal
- Roemenië
- Slowakije
- Slovenië
- Spanje
- Zweden
- Verenigd Koninkrijk
- Andere

*Wat is de functie van de overheidsinstantie? (Meer dan één antwoord mogelijk.)

- Uit openbare middelen gefinancierd onderzoek
- Defensie, openbare orde en veiligheid
- Economische zaken
- Milieubescherming
- Huisvesting en gemeenschappelijke voorzieningen (incl. watervoorziening)
- Gezondheidszorg
- Recreatie, cultuur en godsdienst (incl. diensten van omroepen en uitgeverijen)
- Onderwijs
- Sociale bescherming
- Statistische dienstverlening
- Algemeen overheidsbestuur

*Licht toe:

maximaal 300 teken(s)

Ministerie van BZK is coördinerend ministerie voor het open databeleid en verantwoordelijk voor de richtlijn hergebruik van overheidsinformatie

*U antwoordt in de eerste plaats:

- omdat u over gegevens beschikt die onder de richtlijn overheidsinformatie vallen of zouden kunnen vallen.
- omdat u belangstelling hebt voor hergebruik van overheidsinformatie.
- andere.

*Licht toe:

*Is uw organisatie ingeschreven in het EU-transparantieregister (<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=en%20-%20en>)?

- Ja
 Nee

Toelichting:

De raadpleging betreft in de eerste plaats de beoordeling en evaluatie van de richtlijn inzake het hergebruik van overheidsinformatie (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02003L0098-20130717>).

Het eerste deel van de enquête (vraag 1 tot en met 8) gaat over de evaluatie van de uitvoering en het functioneren van het huidige rechtskader van de EU inzake het hergebruik van overheidsinformatie (de richtlijn overheidsinformatie).

Het tweede deel van het onderzoek (vraag 9 tot en met 18) gaat over de mogelijke verbeteringen van dit rechtskader in de toekomst.

Het derde deel van de enquête (vraag 19a tot en met 21b) gaat over de actuele discussie over de mogelijkheid om toe te staan dat openbare lichamen toegang kunnen krijgen en gebruik kunnen maken van gegevens van particuliere organisaties, wanneer dit gerechtvaardigd wordt door overwegingen van algemeen belang.

U mag op elk deel van de vragenlijst afzonderlijk antwoorden, of op alle drie de delen van de vragenlijst samen.

De richtlijn laat de bescherming van persoonsgegevens op grond van de bepalingen van het EU-recht en de nationale wetgevingen intact, en heeft daar hoegenaamd geen negatief effect op. Alle huidige en toekomstige bepalingen van de richtlijn moeten worden uitgevoerd en toegepast in volledige overeenstemming met de beginselen inzake de bescherming van persoonsgegevens.

De richtlijn gebruikt de term "document" om te verwijzen naar iedere inhoud, ongeacht de drager ervan (papier, elektronisch, geluid, beeld enz.) en ieder deel van een dergelijke inhoud. Voor de doeleinden van de huidige raadpleging, kan deze term worden vervangen door woorden als "gegevens", "data", "dataset" of "informatie".

Documenten in het bezit van openbare lichamen, maar die het intellectueel eigendom zijn van derden, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van de richtlijn. Zij vallen dus niet onder de huidige raadpleging.

DEEL I: BEOORDELING

De richtlijn overheidsinformatie is in 2003 vastgesteld en later gewijzigd bij Richtlijn 2013/37/EU. Het doel van dit deel van de vragenlijst is de Commissie te helpen beoordelen of de richtlijn in haar huidige vorm heeft voldaan aan de behoeften van de burgers en het bedrijfsleven en om de Commissie te helpen het rechtskader eenvoudiger en de toepassing goedkoper te maken.

Wilt u dit onderdeel beantwoorden?

Wanneer u op "ja" klikt, verschijnen de vragen die bij dit onderdeel horen. Om de vragen tevoorschijn te halen, heeft het systeem enkele seconden nodig.

- Ja
 Nee

DOELTREFFENDHEID VAN DE RICHTLIJN OVERHEIDSINFORMATIE:

De richtlijn overheidsinformatie voorziet in een gemeenschappelijk rechtskader voor een Europese markt voor overheidsinformatie. De belangrijkste doelstelling van de richtlijn is het wegnemen van belemmeringen voor het hergebruik van overheidsinformatie in de Europese Unie. De richtlijn harmoniseert de voorschriften en praktijken ten aanzien van de exploitatie van deze informatie om de totstandbrenging van nieuwe diensten en producten te stimuleren.

Vraag 1: Vindt u dat de doelstellingen van de richtlijn overheidsinformatie worden gehaald? Meer bepaald:

	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Niet helemaal mee eens	Helemaal mee oneens	Geen mening
Meer gegevens in het bezit van openbare lichamen, met inbegrip van instellingen voor cultureel erfgoed, zijn beschikbaar geworden voor hergebruik.	☐	☐	☐	☐	☒
Overheidsinformatie wordt steeds meer een bron van innovatieve diensten en producten.	☐	☒	☐	☐	☐

Overheidsinformatie wordt vrijom het hele EU en alle openbare enquêtes (/eusesurvey/home/publicsurveys/runner) grensoverschrijdende toepassingen op basis van dergelijke informatie kunnen vlot worden ingevoerd.	☐	☐	☐	☐	☒
Overheidsinformatie is ook betaalbaarder geworden, ook voor startups en kleine en middelgrote bedrijven.	☐	☒	☐	☐	☐
Exclusieve overeenkomsten tussen openbare lichamen en derden worden slechts bij uitzondering gebruikt en worden alleen toegepast in gevallen die in de richtlijn worden genoemd (bijvoorbeeld wanneer dat nodig is voor de openbare dienstverlening).	☐	☒	☐	☐	☐

Tekstvak

Voeg hieronder zelf commentaar toe, mocht dat nodig zijn.

maximaal 1000 teken(s)

Er is wel een toename van het hergebruik, maar het is niet bekend in hoeverre deze is toe te schrijven aan de richtlijn. De richtlijn is ook pas 2,5 jaar omgezet in nationale wetgeving. Het aantal verzoeken op basis van de richtlijn/wet is beperkt. NL voert actief open databeleid. Bekend is dat beschikbaar gestelde open data in toenemende mate wordt gebruikt door derden maar ook door de overheid zelf.

DOELMATIGHEID VAN DE RICHTLIJN OVERHEIDSINFORMATIE:

De richtlijn heeft tot doel sociaal-economische voordelen te genereren door de belemmeringen voor een open hergebruik van overheidsgegevens te beperken. Tegelijkertijd kan de uitvoering van de richtlijn nalevingskosten van de kant van de openbare lichamen met zich meebrengen.

Vraag 2: Is het uw ervaring dat de kostenbatenanalyse van de richtlijn overheidsinformatie over het algemeen positief uitvalt? Meer bepaald:

	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Niet helemaal mee eens	Helemaal mee oneens	Geen mening
De kosten die de openbare lichamen bij de uitvoering van de richtlijn moeten dragen (bijvoorbeeld aanpassing van de IT-infrastructuur, lagere inkomsten uit heffingen) worden gecompenseerd door de sociaal-economische voordelen van het hergebruik van gegevens (bijvoorbeeld het scheppen van nieuwe digitale toepassingen en producten, grotere transparantie).	☐	☐	☐	☐	☒
Om de richtlijn na te leven, moeten overheidsinstanties betere gegevensbeheersprocessen toepassen, hetgeen leidt tot kostenbesparingen en meer operationele efficiëntie.	☐	☒	☐	☐	☐
Wanneer een openbaar lichaam een verzoek om hergebruik verwerpt, en de aanvrager besluit om beroep aan te tekenen tegen die beslissing, is de beroepsprocedure snel, efficiënt en niet te duur.	☐	☒	☐	☐	☐

Tekstvak

Voeg hieronder zelf commentaar toe, mocht dat nodig zijn.

maximaal 1000 teken(s)

Voordelen van hergebruik door derden slaan in de samenleving neer en niet (of minder) bij de overheid zelf. Naleving van de richtlijn brengt kosten met zich mee en leidt niet vanzelfsprekend tot verbetering van gegevensbeheersprocessen. De Nederlandse bestuursrechtelijke procedure kent voor de fase van beroep bij de rechter nog de bezwaarfase: een bestuurlijke heroverweging van het initiële besluit. Voor overheidsinstellingen betekenen deze procedures wel veel tijd en kosten. In de richtlijn zou rekening moeten worden gehouden met onredelijke verzoeken.

RELEVANTIE VAN DE RICHTLIJN OVERHEIDSINFORMATIE:

Vóór de richtlijn overheidsinformatie bestond, beperkten de verschillende nationale regels en praktijken de beschikbaarheid van overheidsinformatie voor hergebruik, waardoor de gemeenschappelijke markt voor overheidsinformatie vertraagd tot stand kwam, hetgeen bijzonder nadelig was voor op gegevens gebaseerde innovatie.

Vraag 3: Vindt u, gezien de technologische vooruitgang (zoals een algemeen gebruik van internet) en het grotere bewustzijn (de "open data"-beweging), dat de richtlijn overheidsinformatie nog steeds van belang is, met name doordat zij zorgt voor: [Login \(/eusurvey/auth/login/runner\)](#) | [Help](#) | [Language](#)

	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Niet helemaal mee eens	Helemaal mee oneens	Geen mening
Levering van overheidsinformatie aan de eengemaakte markt van de EU	☐	☒	☐	☐	☐
Voldoende bruikbaarheid (bijvoorbeeld machineleesbaarheid) van gegevens	☐	☒	☐	☐	☐
Eerlijke toegang tot de markten (non-discriminatie) van alle hergebruikers	☐	☒	☐	☐	☐
Transparantie en controleerbaarheid van overheidslichamen	☐	☒	☐	☐	☐

Tekstvak

Voeg hieronder zelf commentaar toe, mocht dat nodig zijn.

maximaal 1000 teken(s)

De richtlijn geeft stimulans aan de wijze waarop open data beschikbaar worden gesteld. De richtlijn heeft in de eerste plaats een economisch doel en ziet niet op de controle of transparantie van overheidslichamen want de richtlijn gaat niet over openbaarmaking. Dat kan wel een neveneffect zijn.

Vraag 4: In de vorige beoordeling van de richtlijn is het brede scala aan vergunningen met uiteenlopende beperkingen voor de toegang en het gebruik genoemd als belemmering voor het hergebruik van overheidsinformatie. Bent u van mening dat deze verschillende vergunningen en hergebruikvoorwaarden nog steeds een obstakel vormen voor een efficiënt en doeltreffend hergebruik van overheidsinformatie?

- Helemaal mee eens
- Enigszins mee eens
- Niet helemaal mee eens
- Helemaal mee oneens
- Geen mening

Tekstvak

Voeg hieronder eventueel zelf commentaar toe, mocht dat nodig zijn.

maximaal 1000 teken(s)

SAMENHANG VAN DE RICHTLIJN OVERHEIDSINFORMATIE:

Behalve de richtlijn overheidsinformatie kunnen ook de regels die voortvloeien uit andere nationale en EU-wetgeving de toegang tot en het hergebruik van overheidsinformatie beïnvloeden.

Vraag 5: Bent u het ermee eens dat de regels van de richtlijn overheidsinformatie goed aansluiten op de regels op basis van andere EU-wetgeving die relevant zijn op het gebied van hergebruik en daarop een aanvulling vormen, met name:

	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Niet helemaal mee eens	Helemaal mee oneens	Geen mening
Richtlijn 2007/2/EG (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A32007L0002) van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (Inspire).	☐	☐	☐	☐	☒
Richtlijn 2003/4/EG (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32003L0004) van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie	☐	☐	☐	☐	☒

Wetgeving (zaak of bescherming van persoonsgegevens (Richtlijn 95/46/EG (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31995L0046) en de algemene verordening gegevensbescherming (http://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj))	Alle openbare enquêtes (/eusurvey/home/publicsurveys/runner)				
	☐	☒	☐	☐	☐
Richtlijn 96/9/EG (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A31996L0009) van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken	☐	☐	☐	☒	☐
Nationale toegangsregelingen (regels die de toegang tot bepaalde documenten op grond van de nationale veiligheid, vertrouwelijkheid van commerciële gegevens enz., beperken).	☐	☒	☐	☐	☐

Tekstvak

Voeg hieronder zelf commentaar toe, mocht dat nodig zijn.

maximaal 1000 teken(s)

M.b.t. gegevensbescherming geldt dat het in theorie wel duidelijk is, maar de praktijk is voor overheidsinstellingen weerbarstig en ingewikkeld, vooral omdat na het ter beschikking stellen voor hergebruik voor de overheidsinstelling niet te achterhalen of beïnvloeden is wat er met de gegevens gebeurt. De complexiteit van gegevensbescherming neemt alleen maar toe. Ook geaggregeerde gegevens kunnen in een bepaalde context soms tot personen worden herleid. Graag aandacht voor de relatie tussen het databankenrecht en hergebruik van overheidsinformatie.

TOEGEVOEGDE WAARDE OP EU-NIVEAU:

Vóór de vaststelling van de richtlijn overheidsinformatie liepen de regels en praktijken ten aanzien van het hergebruik van overheidsinformatie in de lidstaten van de EU sterk uiteen. Een van de doelstellingen van het optreden van de EU was om voor een minimum aan harmonisatie te zorgen en zo de verschillen tussen de lidstaten te verkleinen.

Vraag 6: Bent u het ermee eens dat actie op EU-niveau een positief effect heeft gehad op de mate waarin overheidsinformatie in de gehele EU wordt hergebruikt? Meer bepaald:

	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Niet helemaal mee eens	Helemaal mee oneens	Geen mening
De richtlijn overheidsinformatie heeft een rol gespeeld in het aanmoedigen van de nationale autoriteiten om meer overheidsgegevens open te stellen.	☐	☒	☐	☐	☐
De richtlijn heeft het mogelijk gemaakt toegang te krijgen tot overheidsinformatie uit andere landen dan het mijne.	☐	☐	☐	☐	☒
De richtlijn draagt bij tot de totstandbrenging van een EU-brede markt voor producten en diensten op basis van overheidsinformatie.	☐	☐	☐	☐	☒

Tekstvak

Voeg hieronder zelf commentaar toe, mocht dat nodig zijn.

maximaal 1000 teken(s)

De toename van het actief ter beschikking stellen van data is vooral te danken aan een actief open data beleid.

VEREENVOUDIGING:

Een van de doelstellingen van deze beoordeling is na te gaan of de geldende regels voldoende duidelijk zijn en of zij niet leiden tot rechtsonzekerheid of onnodige administratieve kosten in verband met de uitvoering ervan.

Vraag 7: Wat is in het licht van de bovenstaande overwegingen uw oordeel over de richtlijn overheidsinformatie?

	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Niet helemaal mee eens	Helemaal mee oneens	Geen mening

Over het algemeen zijn de bepalingen van de richtlijn overheidsinformatie gemakkelijk te begrijpen en uit te voeren door zowel de openbare lichamen als de hergebruikers.	Alle openbare enquêtes (/eusurvey/home/publicsurveys/runner)						
	☐	☐	☐	Login (/eusurvey/auth/login/runner)	☒	☐	Help ▾ Language ▾
Sommige bepalingen van de richtlijn zouden verder kunnen worden vereenvoudigd of verduidelijkt (zo ja, geef dan in het tekstvak hieronder aan welke aanpassingen).	☒	☐	☐	☐	☐	☐	

Tekstvak

Voeg in onderstaand tekstvak zelf commentaar toe, mocht dat nodig zijn.

maximaal 1000 teken(s)

Probleem is niet vereenvoudiging maar verduidelijking; bijvoorbeeld als het gaat om samenhang met bescherming persoonsgegevens, databanken- en auteursrecht en mededingingsrecht (dit in relatie tot kosten die in rekening mogen of moeten worden gebracht). Grote onduidelijkheid ziet op de vraag hoe ver de inspanningsverplichting (artikel 5 aanleveren in herbruikbaar format) gaat. Hoe verhoudt zich dat tot de eis om ter beschikking te stellen "as is"? Ook hebben openbare lichamen veel vragen over mogelijke aansprakelijkheid bij foutief/misleitend gebruik van "hun" data.

DEEL II: EVALUATIE

De richtlijn bevat een evaluatieclausule volgens welke de Commissie de tenuitvoerlegging ervan moet beoordelen en de resultaten van deze evaluatie moet meedelen, samen met eventuele voorstellen voor wijzigingen. Dit deel van de vragenlijst is bedoeld om vast te stellen welke gebieden baat zouden hebben bij de tussenkomst van wetgevende of niet-wetgevende aard door de EU.

Wilt u dit onderdeel beantwoorden?

Wanneer u op "ja" klikt, verschijnen de vragen die bij dit onderdeel horen. Om de vragen tevoorschijn te halen, heeft het systeem enkele seconden nodig.

- Ja
 Nee

PRAKTISCHE REGELINGEN VOOR DE TOEGANG TOT EN HET OPZOEKEN VAN DOCUMENTEN:

De richtlijn is erop gericht het zoeken naar documenten in het bezit van openbare lichamen, alsmede de verwerking van de gegevens door computers, gemakkelijker te maken. Daartoe wordt aanbevolen om gegevens en metagegevens te publiceren in machinaal leesbare, open formaten (artikel 5). In de richtlijn wordt in overweging 12 ook verwezen naar dynamische gegevens (bv. gegevens van sensoren of satellieten), maar worden openbare lichamen niet verplicht om deze gegevens tijdig beschikbaar te stellen.

Vraag 9: In hoeverre bent u het eens met de volgende beweringen?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens
Openbare lichamen maken dynamische gegevens reeds tijdig en gemakkelijk voor hergebruik beschikbaar (bijvoorbeeld sensoren, satellietgegevens).	☐	☒	☐	☐	☐
Openbare lichamen moeten beschikbare metagegevens (reeksen gegevens over andere gegevens) beschikbaar stellen in een verplicht formeel open standaardformaat (bijvoorbeeld: DCAT-AP (https://joinup.ec.europa.eu/asset/dcat_application_profile/description)).	☐	☐	☐	☒	☐
Openbare lichamen moeten gegevens die zij in hun bezit hebben, in een verplicht open standaardformaat beschikbaar stellen.	☐	☐	☐	☒	☐
Er moet meer worden gedaan om openbare lichamen te stimuleren om dynamische gegevens realtime te leveren, en om te investeren in de passende technische oplossingen (zoals API's) waardoor de gegevens beter bruikbaar worden.	☐	☒	☐	☐	☐

Tekstvak

Motiveer uw keuze.

De Nederlandse overheid voert reeds een open databeleid en is voorstander van het hanteren van open standaarden bij actieve beschikbaarstelling van overheidsgegevens maar wil dit niet verplichten.

VERGOEDING:

De richtlijn bevat regels die ervoor zorgen dat overheidsinstanties geen buitensporige of willekeurige tarieven vaststellen voor het hergebruik van documenten. Sinds de herziening van de richtlijn in 2013 is de standaardregel dat de vergoeding voor het hergebruik van overheidsinformatie niet meer mag bedragen dan de marginale kosten voor de verspreiding ervan (artikel 6, lid 1). Er bestaan enkele uitzonderingen op deze regel (bijvoorbeeld wanneer openbare lichamen inkomsten moeten genereren ter dekking van een aanzienlijk deel van hun bedrijfskosten). In de richtlijn worden de regels inzake vergoedingen uitdrukkelijk genoemd als een van de gebieden waarvoor naar aanleiding van de onderhavige evaluatie een wijziging van de wetgeving nodig kan zijn.

Vraag 10: In hoeverre bent u het eens met de volgende beweringen?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Geen mening
De huidige tekst van artikel 6 van de richtlijn is goed: er zijn geen wijzigingen nodig.	☒	☐	☐	☐	☐	☐
De uitzonderingen op artikel 6, lid 1, moeten worden afgeschaft: de marginale kosten van verspreiding moeten bij alle openbare lichamen de bovengrens voor vergoedingen worden, behalve voor instellingen voor cultureel erfgoed.	☐	☐	☐	☐	☒	☐
De omstandigheden waaronder uitzonderingen op artikel 6, lid 1, zijn toegestaan, moeten nauwer worden omschreven.	☐	☐	☐	☐	☒	☐
In de tekst moeten andere wijzigingen worden aangebracht (nadere bijzonderheden in onderstaand tekstvak).	☐	☐	☐	☒	☐	☐

Tekstvak

Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

DOOR ONDERWIJS- EN ONDERZOEKINSTELLINGEN BEWAARDE GEGEVENS/WETENSCHAPPELIJKE INFORMATIE:

Met uitzondering van documenten in het bezit van universiteitsbibliotheken, zijn documenten in het bezit van onderwijs- en onderzoeksinstituten, scholen en universiteiten momenteel vrijgesteld van de werkingssfeer van de richtlijn overheidsinformatie. De relevante documenten kunnen ruwweg in twee categorieën worden ingedeeld: a) documenten van administratieve aard, zoals begrotingen, de inschrijving van studenten, personeel, en b) de documenten die de wetenschappelijke output van een onderzoeksinstituut of universiteit vormen.

Vraag 11: In hoeverre bent u het eens met de volgende beweringen?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Geen mening
Documenten van administratieve aard in het bezit van onderwijs- en onderzoeksinstituten, scholen en universiteiten moeten beschikbaar zijn voor hergebruik, met zo weinig mogelijk beperkingen (andere dan die welke noodzakelijk zijn voor het behoud van de persoonlijke levenssfeer, de commerciële vertrouwelijkheid, de legitieme rechten van derden enz.).	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Onderwijs- (en onderzoeksinstellingen/scholen) en universiteiten mogen niet worden verplicht om het hergebruik van hun documenten van administratieve aard toe te staan. Als zij hiervoor kiezen, moeten zij echter wel dezelfde voorwaarden toepassen op alle hergebruikers (verbod op discriminatie en exclusiviteitsregelingen) en transparant zijn.	Alle openbare enquêtes (/eusurvey/home/publicsurveys/runner)						Login (/eusurvey/auth/login/runner)	Help	Language
	☐	☐	☐	☐	☐	☒			
Het huidige rechtskader is goed. Er hoeven geen wijzigingen te worden aangebracht.	☐	☒	☐	☐	☐	☐			
Andere mening (gelieve toe te lichten in het tekstvak).	☐	☐	☐	☐	☐	☒			

Tekstvak

Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

Open toegang tot wetenschappelijke publicaties en onderzoeksgegevens wordt beschouwd als een belangrijke motor van innovatie en wetenschappelijke vooruitgang. In de aanbeveling van de Commissie van 17 juli 2012 betreffende de toegang tot en de bewaring van wetenschappelijke informatie (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM:2701_1) wordt aanbevolen dat de lidstaten, organisaties die onderzoek financieren en academische instellingen een beleid voeren waarbij resultaten van wetenschappelijk onderzoek (publicaties en onderzoeksgegevens) in principe op basis van vrije toegang beschikbaar zijn (kosteloze online toegang en onbeperkte herbruikbaarheid).

Vraag 12A: Bent u het ermee eens dat de resultaten van wetenschappelijk onderzoek (publicaties en onderzoeksgegevens) die voortvloeien uit publieke financiering in principe vrij toegankelijk moeten zijn (kosteloze onlinetoegang en onbeperkte herbruikbaarheid)?

- Ja
 Nee

Tekstvak

Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

Vraag 12b: In hoeverre bent u het eens met de volgende beweringen?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Geen mening
Documenten van wetenschappelijke aard in het bezit van onderwijs- en onderzoeksinstellingen, scholen en universiteiten moeten beschikbaar zijn voor hergebruik, met zo weinig mogelijk beperkingen (andere dan die welke noodzakelijk zijn voor het behoud van de persoonlijke levenssfeer, de commerciële vertrouwelijkheid, de legitieme rechten van derden, enz.).	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Er moet een gemeenschappelijk/geharmoniseerd Europese beleid inzake toegang tot en hergebruik van wetenschappelijke informatie (publicaties en onderzoeksgegevens) komen, dat bindend is voor alle onderzoekfinancieringsorganisaties en academische instellingen in Europa.	☐	☐	☐	☒	☐	☐

Tekstvak

Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

GEGEVENS IN HET BEZIT VAN ORGANISATIES DIE DIENSTEN VAN ALGEMEEN BELANG LEVEREN:

Diensten van algemeen belang (bijvoorbeeld openbaar vervoer, postdiensten, gezondheidszorg) kunnen worden verstrekt hetzij direct door de staat of onder toezicht van de overheid staande ondernemingen of namens de overheidsinstanties door onafhankelijke marktdeelnemers (bijvoorbeeld op grond van een concessie).

Vraag 13: In hoeverre bent u het eens met de volgende beweringen?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Geen mening
Gegevens die in het kader van de verrichting van een taak van algemeen belang door overheidsbedrijven of door onafhankelijke marktdeelnemers zijn gegenereerd, zijn momenteel voor hergebruik beschikbaar.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Gegevens op het gebied van openbaar vervoer zijn momenteel beschikbaar voor hergebruik.	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Gegevens van nutsbedrijven (bijvoorbeeld in de sectoren energie, afval en water) zijn momenteel beschikbaar voor hergebruik.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Gegevens die zijn gegenereerd in het kader van verlening van een hoofdzakelijk door de overheid gefinancierde openbare taak zouden voor hergebruik beschikbaar moeten zijn, ongeacht de publieke of particuliere aard van de organisatie die de dienst verricht.	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Tekstvak
 Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

De definitie "openbaar lichaam" in de richtlijn zorgt in de praktijk voor onduidelijkheid (zowel nationaal als op EU-niveau) over welke organisaties (en daarmee samenhangend: welke gegevens) onder de reikwijdte van de richtlijn vallen. Daardoor kan NL deze vraag niet volledig beantwoorden.
 Bij mogelijke aanscherping op dit punt dienen aspecten van privacy- en marktgevoeligheid te worden beschermd.

Vraag 14: Als er sprake zou zijn van een verplichting om gegevens die zijn gegenereerd in het kader van de levering van een openbare taak, beschikbaar te stellen, dan zouden die gegevens:

- Beschikbaar moeten zijn voor alle potentieel geïnteresseerde hergebruikers.
- Alleen aan de aanbestedende dienst ter beschikking moeten worden gesteld (bijvoorbeeld om aanbestedingen op basis van betere marktinformatie te kunnen doen).
- Beschikbaar moeten zijn voor andere doeleinden (licht uw antwoord hieronder toe).
- Geen mening.

RELATIE MET DE DATABANKENRICHTLIJN:

In de regel zijn de bepalingen van de richtlijn overheidsinformatie niet van invloed op de intellectuele eigendomsrechten (IER), met inbegrip van de rechten sui generis (overweging 22), waarbij wordt aangetekend dat rechten in het bezit van openbare lichamen moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met de bepalingen van de richtlijn overheidsinformatie. Desondanks zijn sommige openbare lichamen in de verleiding gekomen om gebruik te maken van hun recht sui generis in het kader van Richtlijn 96/9/EG (databankenrichtlijn) om te voorkomen dat de inhoud van hun databanken wordt hergebruikt.

Vraag 15a: Heeft u ervaring met gevallen waarin openbare lichamen hun databankrechten hebben ingeroepen om het hergebruik van overheidsinformatie te voorkomen?

- Ja
- Nee

Tekstvak
 Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

Vraag 15b: Zou u het, om het hergebruik van overheidsinformatie te vergemakkelijken, nuttig vinden om te verduidelijken wat de relatie tussen de beide richtlijnen is, om ervoor te zorgen dat openbare lichamen geen databankrechten kunnen aanvoeren om het hergebruik van overheidsinformatie te voorkomen?

- Ja
 Nee
 Geen mening

Tekstvak

Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

Ook als de verduidelijking tot een ander resultaat leidt dan hierboven voorgesteld, is verduidelijking gewenst.

NATIONALE TOEGANGSREGELINGEN:

In de richtlijn overheidsinformatie wordt een onderscheid gemaakt tussen de begrippen "toegang" en "hergebruik". De lidstaten moeten zelf besluiten welke documenten niet toegankelijk zijn (bijvoorbeeld om redenen van nationale veiligheid, bescherming van de commerciële vertrouwelijkheid of in gevallen waarin moet worden aangetoond dat er sprake is van een bijzonder belang om toegang te geven). Indien een document niet uitdrukkelijk door de nationale wetgeving van toegang is uitgesloten, wordt dat document automatisch beschikbaar voor hergebruik in de zin van de richtlijn overheidsinformatie.

Vraag 16: Welke van de volgende beweringen zou u in dit licht onderschrijven? (Meer dan één antwoord mogelijk.)

- Het verband tussen toegang en hergebruik is duidelijk en nuttig. Het belet het vrijgeven van documenten waarvan het hergebruik nadelig zou kunnen zijn voor de belangen van de lidstaat, personen of derden.
 Nationale regels betreffende de toegang tot documenten (bijvoorbeeld termijnen voor het verkrijgen van een antwoord, administratieve lasten, onvoldoende beroepsmogelijkheden) zijn strenger dan de voorschriften van de richtlijn overheidsinformatie en bemoeilijken het hergebruik van documenten.
 Het feit dat toegangsregelingen van lidstaat tot lidstaat verschillen, vertraagt de opkomst van EU-brede diensten en producten op basis van overheidsinformatie.
 Het verband tussen toegang en hergebruik is niet duidelijk. Ik vind dat tal van documenten waartoe de toegang momenteel beperkt is, beschikbaar moeten zijn voor hergebruik.
 Andere.

Tekstvak

Motiveer uw keuze.

maximaal 1000 teken(s)

hoewel het verband tussen toegang en hergebruik duidelijk is, blijkt dat dit in de praktijk vaak door elkaar loopt. NL pleit er voor het verschil tussen beide te blijven benadrukken en in de richtlijn te focussen op de economische meerwaarde van overheidsgegevens die al openbaar zijn. het is aan de lidstaten zelf om te bepalen welke gegevens openbaar (=toegankelijk) zijn en welke niet.

BELEMMERINGEN VOOR HET BESCHIKBAAR STELLEN VAN GEGEVENS:

Vraag 17a: Wat is volgens u de meest voorkomende reden die over het algemeen door openbare lichamen wordt genoemd om gegevens niet beschikbaar te stellen?

- Het beschikbaar stellen van de gegevens zou onverenigbaar zijn met de voorschriften en verplichtingen inzake de bescherming van persoonsgegevens.
 Het beschikbaar stellen van de gegevens zou onverenigbaar zijn met de voorschriften en verplichtingen inzake de gegevensbeveiliging.
 De gegevens zouden vertrouwelijke informatie van derde partijen of informatie die hun eigendom is, kunnen onthullen (bijvoorbeeld intellectuele eigendom, bedrijfsgeheimen).
 De gegevens zouden anderszins vertrouwelijke informatie kunnen onthullen.
 Gegevens beschikbaar stellen zou te kostbaar zijn.
 Risico op misbruik van gegevens en op reputatieschade.
 Wij beschikken niet over de gevraagde gegevens.
 Andere.

Vraag 17b: Wat is volgens u de meest voorkomende reden die door marktdeelnemers in het kader van een openbare dienstcontract (zoals het openbaar personenvervoer) of marktdeelnemers met een openbare concessie wordt genoemd, om gegevens niet ter beschikking te stellen?

- Het beschikbaar stellen van de gegevens zou onverenigbaar zijn met de voorschriften en verplichtingen inzake de bescherming van persoonsgegevens.
 Het beschikbaar stellen van de gegevens zou onverenigbaar zijn met de voorschriften en verplichtingen inzake de gegevensbeveiliging.

- De gegevens zouden vertrouwelijke informatie van derde partijen of informatie die hun eigendom is, kunnen onthullen (bijvoorbeeld intellectuele eigendom, bedrijfsgeheimen).
- De gegevens zouden anderszins informatie in mijn bezit of vertrouwelijke informatie kunnen onthullen.
- Het beschikbaar stellen van de gegevens is niet een taak die in de contractuele afspraak is vastgelegd, en is te duur is.
- Risico op misbruik/verduistering van gegevens en op reputatieschade.
- Wij beschikken niet over de gevraagde gegevens.
- Andere.

Vraag 17c: Welke belemmeringen voor het hergebruik van gegevens heeft u ondervonden nadat u er toegang toe had verkregen? (Meer dan één antwoord mogelijk.)

- Onduidelijke of inconsequente bepalingen en voorwaarden voor het hergebruik van de gegevens.
- Ontbreken van machinaal leesbare/gestandaardiseerde licenties (zoals Creative Commons).
- Gebrek aan interfaces tussen machines (API's) voor de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten op basis van de gegevens.
- Slechte kwaliteit van metadata (bijv. gebrek aan informatie over de inhoud, kwaliteit en context van de gegevens).
- Gebrek aan informatie over het gegevensbeheer (bv. onbekende bijwerkingsfrequentie, veranderingsmanagement, persistentie van identificatiemiddelen en de beschikbaarheid op lange termijn van de dataset, compatibiliteit van nieuwe versies met oudere versies enz.).
- Andere.

Licht toe:

maximaal 1000 teken(s)

deze vraag is niet van toepassing op een overheidsorganisatie

VRAAG 18: Welke waarborgen kunnen eventueel worden aangebracht om ervoor te zorgen dat de bescherming van persoonsgegevens in het kader van het hergebruik van overheidsinformatie een minder groot probleem vormt?

maximaal 1000 teken(s)

Door uitsluitend niet tot personen herleidbare informatie (geaggregeerd, gepseudoniseerd) beschikbaar te stellen.

DEEL III: TOEGANG VAN OPENBARE LICHAMEN TOT GEGEVENS VAN ALGEMEEN BELANG IN PARTICULIER BEZIT

Noot: De onderstaande vragen betreffen niet het bewaren van gegevens in particulier bezit voor de toepassing van strafrechtelijke of andere doeleinden waartoe besluiten worden genomen die een rechtstreeks en nadelig effect hebben op natuurlijke personen (bijvoorbeeld besluiten op het gebied van immigratie of belastingen).

In de huidige context van snelle ontwikkeling van informatie- en communicatietechnologie worden openbare instellingen steeds vaker niet alleen producenten, maar ook de grootste afnemers van gegevens, die zij gebruiken om betere diensten te verlenen aan de burgers en andere overheidsinstanties. Steden zouden bijvoorbeeld mogelijk toegang willen hebben tot gegevens uit verschillende bronnen, zoals gegevens van sensoren, en die hergebruiken om de stedelijke mobiliteit te helpen verbeteren, terwijl bureaus voor de statistiek in toenemende mate afhankelijk zijn van toegang tot nieuwe gegevensbronnen om te zorgen voor snellere voorlichting aan burgers, het bedrijfsleven en de politiek, onder meer over prijzen van goederen en diensten.

Wilt u dit onderdeel beantwoorden?

Wanneer u op "ja" klikt, verschijnen de vragen die bij dit onderdeel horen. Om de vragen tevoorschijn te halen, heeft het systeem enkele seconden nodig.

- Ja
- Nee

DOCUMENT UPLOADEN EN SLOTOPMERKINGEN

Als u meer informatie wilt verstrekken (bijvoorbeeld een korte standpuntnota) of wilt ingaan op punten die in de vragenlijst niet aan de orde komen, kunt u uw document(en) hier uploaden.

Let op: uw geüploade document wordt samen gepubliceerd met uw antwoorden op de vragenlijst, die het belangrijkste onderdeel van deze publieke raadpleging vormen. Het facultatieve document dient alleen als extra achtergrondinformatie zodat we uw standpunt beter begrijpen.

Upload uw bestand.

De maximale bestandsgrootte is 1 MB.

[Gestand kiezen \(/eusurvey/home/welcome/runner\)](#)

[Alle openbare enquêtes \(/eusurvey/home/publicsurveys/runner\)](#)

[Login \(/eusurvey/auth/login/runner\)](#) | [Help](#) ▾ | [Language](#) ▾

[Indienen](#)

[Als ontwerpversie opslaan](#)

EUSurvey wordt gesteund door de Europese [Veelgestelde vragen \(/eusurvey/home/helpparticipants\)](#) | [Help \(/eusurvey/home/support/runner\)](#)
Commissie via het ISA-programma (<http://ec.europa.eu/isa>) ter bevordering van interoperabiliteitsoplossingen voor Europese overheidsdiensten.